

rende Ordning af Skoletilsynet her i København.

Saa vil jeg gerne til Slut gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Kolding (Enevold Sørensen). Han fandt, at Forholdene ved Sorø Akademi vare gode, ja mere end det, at de vare ligefrem mønsterværdige, og han kunde ønske, at den Maade, hvorpaa man beregnede Betalingen til Spisevæerten eller Økonomen, kunde have været grundlæggende for andre Forhold indenfor Staten. At disse Forhold have bestaaet siden 1860, uden at der er sket nogen nævneværdig Forandring med Undtagelse af, at der er givet nogle smaa Dyrtidstillæg til Spisevæerten, mente han var en Anbefaling for Systemet. Det tror jeg slet ikke, det er. Det er ganske sikkert, at Spisevæerten finder sin Regning ved at blive staaende ved den Maade, hvorpaa han faar sin Betaling erlagt nu, det er vist en udmærket Kontrakt for Spisevæerten, men det er da ganske sikkert en daarlig Kontrakt for Staten. Jeg vilde meget gerne paatage mig at levere Kost til en Person, naar Kosten skulde betales f. Eks. efter 272 Pund Kød om Aaret, thi det, ved jeg, vilde en Person ikke kunne spise, og det kan en Dreng ikke spise, det vilde jo være at ødelægge Drengens Mave, hvis man gav ham 272 Pd. Kød. Her tjener han ikke faa Pund Kød for hver Person, han bespiser. 60 Pund Smør til hver Person, han bespiser, er ogsaa overmaade rigeligt; skulde man omkring i Familiernes bruge 60 Pund Smør for hver af Familiens Medlemmer, saa Gud hjælpe de stakkels Husmødre, det blev ikke til at skaffe. Det er en udmærket Akkord for Spisevæerten at faa det beregnet paa den Maade. Saa kommer dertil de andre Ydelser, han faar, hele den store Mængde Korn, disse mange Hundrede Tdr. Korn, som jeg nævnede, Brugen af en Jordlod paa over 30 Tdr. Land og alle de mange Gæs og Ænder. Jeg siger, at paa den Maade kunde enhver være tjent med at tage Drengene paa Kost. Det er en fortrinlig Kontrakt for Spisevæerten; og at han har fundet sig i det siden 1860, tyder heller ikke paa, at han er misfornøjet — det er vel ikke den samme Spisevært, de have vel været vekslede i dette Tidsrum, men at de have fundet sig i den Ordning, tyder paa, at Kontrakten er fordelagtig for Spisevæerten; men er den fordelagtig for den ene Part, er den ikke fordelagtig for den anden Part, for Staten eller for Sorø Akademi.

Der er paa Sorø Akademi 100 Elever,

som bo paa Akademiet, og 150, som kunne skolesøgende Elever. Disse 100 Alumnere koste Sorø Akademi over 100,000 Kr., og det er altsaa en Udgift for Sorø Akademi, eller vi kunne sige for Staten, af over 1,000 Kr. for hver Dreng, der gaar dernede. Det er dog i Grunden en uhyre Betaling, der her ydes, og det Vederlag, som de yde igen, er kun en 400 Kr., saa det er jo meget fordelagtigt at faa et Barn optaget paa Sorø Akademi, hvor de faa Undervisning, Kost, Bolig o. s. v. for saa ringe en Betaling, naar det, der ydes, har en Værdi af over 1,000 Kr. for hver Elev. Jeg mener derfor, at dette Forhold virkelig trænger til Undersøgelse, og hvis jeg ikke af anden Grund var glad for det Ministerskifte, som har fundet Sted, saa havde der allerede været Grund nok til at glæde sig derover paa Grund af den Ting, thi havde vi beholdt den forrige Kultusminister, havde vi jo ikke været i Stand til at komme bort fra det. Jeg glæder mig derfor over, at vi have faaet en Minister, som har Øjet aabent for denne Sag, og jeg haaber, at det maa kunne ordnes saaledes, at vi faa en anden, klarere og lettere overskuelig Oversigt over, hvorledes disse Forhold ere. De ere meget gammeldags og trænge til at ændres.

Enevold Sørensen: Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) vilde ikke deri, at den meget omtalte Kontrakt har bestaaet uden Forandring i 50 Aar, se, at saa er det en heldig, fornuftig og rimelig Foranstaltning. Men der ligger dog en meget stor Anbefaling deri, at i 50 Aar har Staten kun i rent forsvindende Maal maattet betale mere, medens der ikke er en Post omkring paa Finansloven og ikke en Betaling for Kost — hvad der jo her er Tale om — omkring paa vore Anstalter, uden at den maa forhøjes og atter forhøjes og sikkert i 50 Aar er bleven forhøjet meget betydeligt. Der ligger virkelig heri en Anbefaling i den her anvendte Fremgangsmaade.

Nu sagde det ærede Medlem, at det var en udmærket god Kontrakt for Økonomen og derfor en daarlig Kontrakt for Statskassen, at Staten altsaa betaler for meget. Hvoraf ved det ærede Medlem det? (K. M. Klausen: Det kan jeg regne ud). Ja, men saa har det ærede Medlem forhen været en meget daarlig Regnemester, thi det ærede Medlem har to Gange i dette Aarhundrede været med som Finansudvalgsmedlem til at tilraade dette Ting at forhøje Betalingen for Økonomen med hver